

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

سَفِينَةُ الطُّلَّابِ

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

الْمُعْجَم: (٢٦ كلمة جديد)

أَبْحَاثُ:	پژوهش‌ها «مفرد: بَحْثُ»
إِخْتَرَقَ:	آتش گرفت (مضارع: يَخْتَرِقُ)
أَدَاءُ:	به جا آوردن، انجام دادن
إِذْ:	آن گاه
أَصَابَ:	برخورد کرد (مضارع: يُصِيبُ)
أَفْرِقَ:	تیم‌ها، گروه‌ها «مفرد: فَرِيقُ»
إِنْكَسَرَ:	شکسته شد (مضارع: يَنْكَسِرُ)
بَعَثَ:	ناگهان
تَقْتَرِبُ مِنَّا:	به ما نزدیک می‌شود (ماضی: اقْتَرَبَ)
جَامِعَةٌ:	دانشگاه
حَرْبُ:	جنگ «حَرْبِيَّةُ: جنگی»
دُخَانُ:	دود
رِيَاحُ:	بادها «مفرد: رِيحُ»
زَا حَمْتُكَ:	شما را به زحمت انداختم
شَبَابُ:	جوانان «مفرد: شَابٌ»، دورهٔ جوانی
صَرَخَ:	فریاد زد (مضارع: يَصْرُخُ)
الصِّينُ:	چین
عَصَفَ:	وزید (مضارع: يَعِصِفُ)
فَرَجَ:	گشایش، رهایی از سختی
فَقَدَ:	از دست داد (مضارع: يَفْقِدُ)
مُحَاوَلَةٌ:	تلاش کردن
مَضَى:	گذشت (مضارع: يَمْضِي)
مَطَرُ:	باران «جمع: أَمْطَارُ»
مُواصَلَةٌ:	ادامه دادن
مِيَاهُ:	آب‌ها «مفرد: مَاءٌ»
نَبَاتَاتُ:	گیاهان «مفرد: نَبَاتٌ»

الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ

- 1 وَقَعَتْ هَذِهِ الْحِكَايَةُ قَبْلَ سَنَوَاتٍ بَعِيدَةٍ فِي أَحَدِ الْبِلَادِ.
- 2 ذَهَبَ اثْنَا عَشَرَ طَالِباً مِنْ طُلَّابِ **الْجَامِعَةِ** مَعَ أَسَاتِذِهِمْ إِلَى سَفَرَةٍ عِلْمِيَّةٍ لِتَهْيِئَةِ **أَبْحَاثٍ** عَنِ الْأَسْمَاكِ. ³كَانَتْ **مِيَاهُ** الْبَحْرِ هَادِئَةً؛ فَجَاءَتْ ظَهَرَ سَحَابٍ فِي السَّمَاءِ؛ ثُمَّ عَصَفَتْ **رِياحٌ** شَدِيدَةٌ وَ صَارَ الْبَحْرُ مَوَاجًا. ⁴**فَأَصَابَتْ** سَفِينَتَهُمْ صَخْرَةٌ؛ فَخَافُوا؛ أَلَسَفِينَةُ **انْكَسَرَتْ** قَلِيلًا وَلَكِنَّهَا مَا غَرَقَتْ؛ ⁵عِنْدَمَا وَصَلُوا إِلَى جَزِيرَةٍ مَجْهُولَةٍ، فَرَحُوا كَثِيرًا وَ شَكَرُوا رَبَّهُمْ وَ نَزَلُوا فِيهَا؛ ⁶**مَضَى** يَوْمَانِ؛ فَمَا وَجَدُوا أَحَدًا فِي الْجَزِيرَةِ وَ مَا جَاءَ أَحَدٌ لِنَجَاتِهِمْ؛ قَالَ لَهُمُ الْأُسْتَاذُ:
- 7 «يَا شَبَابُ، عَلَيْكُمْ بِ**الْمُحَاوَلَةِ**. اِسْمَعُوا ¹كَلَامِي وَ اَعْمَلُوا ²بِهِ، كَأَنَّهُ مَا حَدَّثَ شَيْءٌ. عَلَيْكُمْ بِ**مُوَاصَلَةِ** أَبْحَاثِكُمْ.»
- 8 ثُمَّ قَسَمَهُمْ إِلَى أَرْبَعَةِ **أَفْرِقَةٍ** وَ قَالَ لِلْفَرِيقِ الْأَوَّلِ:
«يَا طُلَّابُ، اِنْحَثُوا عَنْ صَيْدٍ وَ اَجْمَعُوا الْحَطَبَ.»
- 9 وَ قَالَ لِلْفَرِيقِ الثَّانِي:
«يَا طَالِبَانِ، اِجْلِبَا ³بَعْضَ الْأَشْيَاءِ الضَّرُورِيَّةِ مِنَ السَّفِينَةِ.»
- 10 وَ قَالَ لِلْفَرِيقِ الثَّلَاثِ:
«يَا طَالِبَاتُ، أَطْبُخْنَ ⁴طَعَامًا.»
- 11 وَ قَالَ لِلْفَرِيقِ الرَّابِعِ: «يَا طَالِبَتَانِ، اِنْحَثَا عَنْ ⁵مَوَادِّ غِذَائِيَّةٍ.»

٢- اِعْمَلُوا: كَار كَنِيد

١- اِسْمَعُوا: غُوش كَنِيد، بَشْنُوِيد

٥- اِنْحَثَا عَنْ: بَغْرَدِيد دَنْبَال ...

٣- اِجْلِبَا: بِيَاوْرِيد ٤- أَطْبُخْنَ: بِيَزِيد

صبر کلید گشایش است.

- 1 این حمایت خیلی سال قبل در کبی از سرزمین با اتفاق افتاد.
- 2 ۱۲ دانشجویان دانشگاه همراه استادشان به سفری علمی رفته برای تهیه پژوهشی درباره ماهی با.
- 3 آبهای دریا آرام بودند ناگهان ابری در آسمان پدیدار شد پس باد شدیدی وزید و دریا موج زد.
- 4 پس کشتیان به بخاره‌ای برخورد کرد پس ترسیدند کشتی کمی شکست ولی آن غرق نشد.
- 5 زمانی که به جزیره ناشناخته‌ای رسیدند، بسیار خوشحال شدند و پرورده‌هاشان را شکر کردند و در آن پیاده شدند.
- 6 دو روز گذشت پس کسی را در جزیره نیافتند و کسی برای نجاتشان نیامد. استاد به آنها گفت:
- 7 «ای جوانا باید تلاش کنید سخن براه شوید و بر آن عمل کنید گویا چیزی شده باید به تحقیقاتشان ادامه دهید».
- 8 پس آنها را به چهار گروه تقسیم کرد و به گروه اول گفت: «ای دانشجویان دنبال شکار می‌گردید و می‌سرم جمع کنید».
- 9 و به گروه دوم گفت: ای دو دانشجو برخی چیزهای ضروری را از کشتی بیارید.
- 10 و به گروه سوم گفت: ای دانشجویان، غذای ببرید.
- 11 و به گروه چهارم گفت: ای دانشجویان به دنبال مواد غذایی بگردید.
- 12 پس به همه گفت: (صبر کنید قطعاً خداوند با ما بران است). هفته‌ای گذشت.
- 13 در روزی از روزهای باران شدیدی بارید پس همه‌ای به کشتیان برخورد کرد پس آتش گرفت.
- 14 دانشجویان گفتند: «هیچ امید به نجاتمان نیست» پس استاد این آیه را خواند: (ای کسانی که ایمان آورده‌اید صبر کنید).
- 15 دانشجویان غمگین شدند و گفتند: کشتیمان را از دست دادیم. و بعد از بجا آوردن نماز و دعا یکی از آنها ناگهان فریاد زد:
- 16 نگاه کنید ای مصلحای عالم (بِرا) نگاه کنید ای مصلحای عالم (دختر). آن کشتی جنگی به ما نزدیک می‌شود.
- 17 کشتی جنگی به آنها نزدیک شد و سربازانی از آن پیاده شدند.
- 18 دانشجویان خوشحال شدند و از سربازان پرسیدند: چگونه مکان ما را یافتید؟
- 19 سربازان پاسخ دادند: «از دور دودی را دیدیم آمدیم و شما را دیدیم».

12 ثُمَّ قَالَ لِلْجَمِيعِ: ﴿إِصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ «مَضَى أُسْبُوعٌ. فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ نَزَلَ مَطَرٌ شَدِيدٌ وَ أَصَابَتْ صَاعِقَةٌ سَفِينَتَهُمْ فَاحْتَرَقَتْ.

14 قَالَ الطُّلَابُ: «لَا رَجَاءَ لِنَجَاتِنَا.»

فَقَرَأَ الْأُسْتَاذُ هَذِهِ الْآيَةَ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا﴾.

15 حَزِنَ الطُّلَابُ وَ قَالُوا: «فَقَدْنَا سَفِينَتَنَا.»

وَ بَعْدَ أَدَاءِ الصَّلَاةِ وَ الدُّعَاءِ صَرَخَ أَحَدُهُمْ بَعْتَةً:

16 «أَنْظُرُوا يَا زُمْلَائِي. أَنْظُرْنَ يَا زَمِيلَاتِي. تِلْكَ سَفِينَةٌ حَرْبِيَّةٌ تَقْتَرِبُ مِنَّا.»

17 أَلْسَفِينَةُ الْحَرْبِيَّةِ اقْتَرَبَتْ مِنْهُمْ وَ نَزَلَ مِنْهَا جُنُودٌ.

18 فَرَحَ الطُّلَابُ وَ سَأَلُوا الْجُنُودَ:

«كَيْفَ وَجَدْتُمْ مَكَانَنَا؟»

19 أَجَابَ الْجُنُودُ:

«رَأَيْنَا دُخَانًا مِنْ بَعِيدٍ. فَأَتَيْنَا وَ شَاهَدْنَاكُمْ.»

با توجه به متن درس گزینه درست و نادرست را معلوم کنید.

۱. ذَهَبَ الطُّلَابُ إِلَى هَذِهِ السَّفَرَةِ لِتَهْيِئَةِ أَبْحَاثٍ عَنِ النَّبَاتَاتِ.

۲. مَا وَجَدَ الطُّلَابُ إِنْسَانًا غَيْرَهُمْ فِي الْجَزِيرَةِ.

۳. عَشْرَةُ طُلَّابٍ كَانُوا فِي السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ.

۴. كَانَتْ مِيَاهُ الْبَحْرِ هَادِئَةً فِي الْبِدَايَةِ.

۵. وَقَعَتْ هَذِهِ الْحِكَايَةُ قَبْلَ سَنَةٍ.

فَعْلُ الْأَمْرِ ← (يا أولادُ، افعلوا)، (يا بناتُ، افعلنِ)
(يا ولدانِ، افعلَا)، (يا بنتانِ، افعلَا)

رَجَاءً، انْزِلْنَ مِنَ الْحَافِلَةِ.

لُفَا از اتوبوس پیاده شوید

رَجَاءً، انْزِلُوا مِنَ الْحَافِلَةِ.

لُفَا از اتوبوس پیاده شوید

اِبْحَثَا عَنِ الْجَوَابِ فِي الْكِتَابِ.

به دنبال پاسخ در کتاب بگردید

اِبْحَثَا عَنِ الْجَوَابِ فِي الْكِتَابِ.

به دنبال پاسخ در کتاب بگردید

در این درس با فعل امر آشنا می‌شوید.
به فرق میان فعل مضارع و امر توجه کنید و ترجمه آنها را بیاموزید.

شخص	فعل مضارع	فعل امر
	تَفْعَلُونَ (جمع مذکر مخاطب)	افْعَلُوا
	تَفْعَلْنَ (جمع مؤنث مخاطب)	افْعَلْنَ
 	تَفْعَلَانِ (مثنی مذکر مخاطب) (مثنی مؤنث مخاطب)	افْعَلَا

فرق «فعل مضارع» و «فعل امر» را بیابید.

فعل مضارع	فعل امر	فعل مضارع	فعل امر
تَرْحَمُونَ: رحم می‌کنید	ارْحَمُوا: رحم کنید	تَضَعْدَنَ: بالا می‌آید	اصْعَدَنَ: بالا بیاوید
تَنْزِلَانِ: پایین می‌آید	انْزِلَا: پایین بیاوید	تَقْبَلَانِ: می‌پذیرید	اقْبَلَا: بپذیرید
تَشْكُرُونَ: تشکر می‌کنید	اشْكُرُوا: تشکر کنید	تَرْسُمَنَّ: نقاشی می‌کنید	ارْسُمَنَّ: نقاشی کنید

ترجمه کنید.

اِقْبَلِ الْكَلَامَ الْحَقَّ.	سخن حق را بپذیر.	اُرْسُمِي صَوْرَةَ الشَّهِيدِ.	تصویر شهید را بکش.
اغْسِلَا أَيْدِيَكُمَا قَبْلَ الْغَدَاءِ.	دستانتان را قبل از ناهار بشوید.	اُسْجِدَا لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.	سجده کنید خدا را که پروردگار دنیاست.
اُدْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ.	نعمت خدا بر شما را یاد کنید.	اهْرَبْنَ مِنْ جَلِيسَاتِ السَّوْءِ.	از هم نشینان بد فرار کنید.

١ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

توضیحات زیر مربوط به کدام واژه جدید از درس است؟

١. بِلَادٌ كَبِيرَةٌ جَدًّا فِي شَرْقِ آسِيَا.
٢. إِدَامَةُ الْعَمَلِ وَ الْإِسْتِمْرَارُ عَلَيْهِ.
٣. شَيْءٌ ضَرُورِيٌّ لِلْحَيَاةِ، نَشْرَبُهُ وَ لَا لَوْنَ لَهُ.
٤. يُدْرَسُ فِيهَا الْأُسْتَاذُ وَ يَتَخَرَّجُ مِنْهَا الطُّلَابُ.
٥. الَّذِينَ وَصَلُوا إِلَى سِنِّ الْبُلُوغِ وَ لَيْسُوا أَطْفَالًا.
٦. مَجْمُوعَةٌ مِنَ الرِّيَاضِيِّينَ أَوْ جَمَاعَةٌ مِنَ الرُّمَلَاءِ فِي الْعَمَلِ.

القَصِين

الهُمْلَةُ

الهَاءُ

الْجَامِعَةُ

الشَّبَابُ

الفَرِيقُ

٢ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

جمله های زیر را با توجه به تصویر ترجمه کنید.

يَا صَدِيقَاتِي، رَجَاءُ، أَخْرُجْنَ مِنَ الْمَكْتَبَةِ.

ای دوستانم لطفاً از کتابخانه خارج شوید.

يَا أَصْدِقَائِي، رَجَاءُ، أَخْرُجُوا مِنَ الصَّفِّ.

ای دوستانم، لطفاً از کلاس خارج شوید.

يا صَدِيقَتَانِ، اُكْتُبَا جَوَابَ السُّؤَالَيْنِ.

ای دو دوست! پاسخ دو سؤال را بنویسید.

يا صَدِيقَانِ، اِحْمِلَا هَذِهِ الْمِنْصَدَةَ.

ای دو دوست! این میز را حمل کنید.

۳. التَّمَرِينُ الثَّالِثُ:

آیات شریفه زیر را ترجمه سپس فعل‌های امر را معلوم کنید.

۱. ﴿رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي﴾ الْقَصَص: ۱۶

پروردگارا! قطعاً من به خودم ستم کردم پس مرا بیا مرز

۲. ﴿قَالَ اللَّهُ لِمُوسَىٰ وَ هَارُونَ: ﴿إِذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ طه: ۴۳

بخداوند به موسی و هارون گفت: (به سوی فرعون بروید)

۳. ﴿رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ الْمُؤْمِنُونَ: ۱۱۸

پروردگارا! بیا مرز و رحم کن و تو بهترین رحم‌کننده‌گانی

۴. ﴿... اِعْمَلُوا صَالِحاً إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ الْمُؤْمِنُونَ: ۵۱

کارهای نیک انجام دهید قطعاً من به آنچه انجام می‌دهید دانایم

۵. ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ الْبَقَرَة: ۳۴

و هنگامی که گفتیم به فرشتگان سجده کنید به آدم پس سجده کردند مگر ابلیس

٤ التَّمْرِينُ الرَّابِعُ:

جمله‌های عربی را به فارسی ترجمه کنید و بنویسید چرا ترجمه فارسی یکی است؟

جمله عربی	ترجمه فارسی	چرا ترجمه یکی است؟
يا طَلَّابُ، انْظُرُوا إِلَى نُزُولِ الْمَطَرِ.	ای دانشجویان به بارش باران نگاه کنید.	چرا در فارسی
يا طَالِبَاتُ، انْظُرْنَ إِلَى نُزُولِ الْمَطَرِ.	ای دانشجویان به بارش باران نگاه کنید.	مذکر و مؤنث
يا طَالِبَانِ، اِلْبَسَا مَلَابِسَ مُنَاسِبَةً.	ای دو دانش آموز لباس های مناسب بپوشید.	مثنی و جمع
يا طَالِبَتَانِ، اِلْبَسَا مَلَابِسَ مُنَاسِبَةً.	ای دو دانش آموز لباس های مناسب بپوشید.	یکسا معنای مؤنث

٥ التَّمْرِينُ الْخَامِسُ:

هر کلمه را به توضیح مناسب آن وصل کنید. «دو کلمه اضافه است.»

١. قَاطِعُ الرَّجِمِ ●
 ٢. الْمُواصَلَةُ ●
 ٣. الْجَامِعَةُ ●
 ٤. الْحَطَبُ ●
 ٥. الدُّخَانُ ●
 ٦. الدَّهَابُ ●
 ٧. الْفَرْجُ ●
- مَكَانٌ لِلتَّعْلِيمِ الْعَالِي بَعْدَ الْمَدْرَسَةِ.
- هُوَ الَّذِي لَا يَذْهَبُ لَزِيَارَةِ أَقْرِبَائِهِ.
- الشَّيْءُ الَّذِي يَصْعَدُ مِنَ النَّارِ.
- أَخْشَابٌ مُنَاسِبَةٌ لِلِاخْتِرَاقِ.
- حُلُّ الصَّعَابِ وَالْمُشْكِلَاتِ.

گَنْزُ الْحِكْمَةِ

بخوانید و ترجمه کنید.

۱. لَا عَمَلَ كَالْتَّحْقِيقِ.

هیچ کاری مانند پژوهش نیست

۲. أَلْعِلْمُ أَضَلُّ كُلِّ خَيْرٍ وَالْجَهْلُ أَضَلُّ كُلِّ شَرٍّ.

دانش دیشته بر خوبی و نادانی دیشته بر بدی است

۳. أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّيْنِ؛ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ.

دانش را بجوایید حتی در چین باشد پس قطعاً طلب کردن دانش واجب دینی است

۴. خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَعَ الْعِلْمِ وَشَرُّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَعَ الْجَهْلِ^۱.

خیر دنیا و آخرت با دانش است و بدی دنیا و آخرت با نادانی

۵. لَيْسَ الْعَاقِلُ مَنْ يَعْرِفُ الْخَيْرَ مِنَ الشَّرِّ وَلَكِنَّ الْعَاقِلَ مَنْ يَعْرِفُ خَيْرَ الشَّرِّينِ^۲.

عاقل کسی نیست که خوبی را از بدی بشناسد ولی عاقل کسی است که بهترین از بدی را بشناسد

جِدَارُ الصَّيْنِ

۱- الْحَدِيثُ الثَّالِثُ وَالرَّابِعُ مِنَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَبَاقِي الْأَحَادِيثِ مِنَ الْإِمَامِ عَلِيِّ ع.

۲- خَيْرُ الشَّرِّينِ: بِهَيْتَرِينَ از میان دو شر

با استفاده از نرم افزار قرآن یا کتاب «الْمُعْجَمُ الْمُفَهَّرُ لِأَلْفَاظِ الْقُرْآنِ» سه آیه را که حروف اصلی فعل‌های آنها «س م ع»، «خ ر ج» و «ذ ه ب» است بیابید.

مَسْجِدُ الْكُوفَةِ وَ مَسْجِدُ السَّهْلَةِ

- 1 - مَنْ هُوَ مَسْئُولُ الْمَوَكِبِ؟
 - 2 - سَاعَدَكَ اللَّهُ!
 - 3 - نَعَمْ، نَحْنُ مِنْ إِيْرَانِ.
 - 4 - حَضَرْنَا لِلْمَرَّةِ الْأُولَى.
 - 5 - كَيْفَ يُمَكِّنُ الدَّهَابُ إِلَى مَسْجِدِ الْكُوفَةِ؟
 - 6 - كَمْ الْمَسَافَةُ بَيْنَ مَسْجِدِ الْكُوفَةِ وَ مَسْجِدِ السَّهْلَةِ؟
 - 7 - أَمْ تَوْجَدُ سَيَّارَاتٌ فِي الطَّرِيقِ حَتَّى نَرْكَبَ؟
 - 8 - شُكْرًا، زَا حَمَّتُكَ.
- أَبُو قَاسِمٍ.
- حَيَّاكَ اللَّهُ! أَأَنْتُمْ مِنْ إِيْرَانِ؟
- كَمْ مَرَّةً حَضَرْتُمْ فِي مَسِيرَةِ الْأَرْبَعِينَ؟
- إِرْكَبُوا تِلْكَ السَّيَّارَاتِ.
- قَرِيبٌ مِنْ كِيلُومَتْرَيْنِ.
- نَعَمْ؛ مَوْجُودَةٌ.
- لَا، لَيْسَتْ رَحْمَةً. بَلْ رَحْمَةٌ.

اربعینات

مسجد کوفه و مسجد سہلہ

- 1- مسئلہ مولد کیست؟ - ابو قاسم
- 2- خدا قوت - زندہ باقی، آیا شما ایرانی ہستی؟
- 3- بلہ ما ایرانی ہستیم - چند بار در راہپیمایی اربعین حاضر شدید؟
- 4- برای ادلین بار حاضر شدیم.
- 5- چطوری شود بہ مسجد کوفہ رفت؟ - آن ماشین لچ را سوار ستود.
- 6- فاصلہ میان مسجد کوفہ و مسجد سہلہ بقدر است؟ - نزدیک دو کیلومتر
- 7- آیا در مسیر ماشین لچی یافت می شود؟ - بلہ یافت می شود.
- 8- مشکرم. مزاحمت شدم - زحمتی نیست. بلہ رحمت است.